

Zawartość opracowania :

- **Część opisowa:**

- opis techniczny
- Informacja BIOZ
- Oświadczenia projektantów
- Uprawnienia projektantów

- **Część rysunkowa:**

▪ A 01 SYTUACJA	1:1000
▪ A 02 INWENTARYZACJA - RZUT II PIĘTRA	1:100
▪ A 03 WYBURZENIA - RZUT II PIĘTRA	1:100
▪ A 04 ŚCIANY PROJEKTOWANE- RZUT II PIĘTRA	1:100
▪ A 05 PRZEKRÓJ A-A	1:100

I. Temat opracowania

Przedmiotem opracowania jest:

Przebudowa Pododdziału Położniczego Fizjologii i Patologii Noworodka w Klinice Ginekologii na II piętrze w budynku "B" CSK MSW w Warszawie, ul. Wołoska 137.

II. Inwestor

Centralny Szpital Kliniczny Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
ul. Wołoska 137, 02-507 Warszawa

III. Podstawa opracowania

- Umowa z Zamawiającym.
- Uzgodnienia z Zamawiającym oraz Inwestorem.
- Ekspertyza techniczna w zakresie ochrony przeciwpożarowej z 10.2014r.
- rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą (Dz.U. 2012 poz. 739 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. Nr75 poz. 690 z późn. zm.)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997r w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. z 2003r nr 169 poz. 1650 z późn. zm.),
- ustawa Prawo budowlane z dnia 7 lipca 1994r. (Dz.U.z 2013r.poz.1409 z późn. zm.)

IV. Charakterystyka stanu istniejącego

Obecnie na drugim piętrze budynku „B” CSK MSW, znajduje się Klinika Ginekologii, Pododdział Fizjologii i Patologii Noworodka. Inwestycja polegać będzie na poprawie funkcjonowania kliniki i warunków bytowych, bez zmiany profilu działalności. Zakres przebudowy obejmuje powierzchnie ok. 900m² w tym; likwidowany pododdział septyczny, pomieszczenia izby przyjęć, salę OIOM i sale porodowe.

Wysokość kondygnacji wynosi ok.305-318cm. Elementy wykończenia wnętrz oraz instalacje elektryczne i teletechniczne, wod.-kan. oraz urządzenia sanitarne wymagają przebudowy w związku z nowym układem i wyposażeniem pomieszczeń. Planowana inwestycja polegać będzie na przebudowie pomieszczeń w zakresie przedstawionym na rysunkach.

V. Projektowany układ funkcjonalno-przestrzenny

Projekt nie zmienia istniejących funkcji Oddziałów, ma jedynie na celu polepszenie warunków do przeprowadzania działalności w zakresie:

- Przyjmowania i wstępnego badania kobiet ciężarnych,
- Zapewnienie dogodnych warunków porodowych dla porodów rodzinnych,
- Zapewnienia większej ilości miejsc dla kobiet po porodzie wraz z noworodkami w pokojach z łazienkami,
- Zapewnienia warunków pobytu dla osób niepełnosprawnych,

W projekcie przewidziano wymianę wyeksploatowanych elementów i dostosowanie nowej infrastruktury do aktualnych wymagań funkcjonalnych i technicznych.

VI. Zestawienie powierzchni:

ZESTAWIENIE POWIERZCHNI UŻYTKOWYCH WRAZ Z OKREŚLENIEM ICH FUNKCJI DLA PODODDZIAŁU POŁOŻNICZEGO FIZJOLOGII I PATOLOGII NOWORODKA

NR	POMIESZCZENIE	POW.	POSADZKA
1	Izba przyjęć - pokój badań	31,07	wykładzina PCV
2	Łazienka	5,05	gres
3	Pracownia KTG	5,04	wykładzina PCV
4	Pokój lekarski	10,06	wykładzina PCV
5	Pokój śniadań	9,87	wykładzina PCV
6	Sala pooperacyjna	22,66	wykładzina PCV
7	Pkt. pielęgniarski +pok. zab. piel.	11,5	wykładzina PCV
8	Pom. porządkowe	4,11	gres
9	WC ogóln.	2,75	gres
10	Łazienka personelu	4,3	gres
11	magazyn	6,74	wykładzina PCV
12	Przedsionek i brudownik	11,96	gres
13	Sekretariat	12,45	wykładzina PCV
14	Pokój lekarski	17,87	wykładzina PCV
15	Łazienka	6,45	gres
16	Sala chorych 3 os.	29,36	wykładzina PCV
17	Pom. UPS	1,85	wykładzina PCV
18	Pom. porządkowe	2,91	gres
19	Brudownik	4,68	gres
20	pom.wstęp.mycia i dez.narzędzi	4,82	gres
21	Śluza	3,74	gres

**PRZEBUDOWA PODODDZIAŁU POŁOŻNICZEGO FIZJOLOGII I PATOLOGII
NOWORODKA W KLINICE GINEKOLOGII CSK MSWiA, WARSZAWA, UL. WOŁOSKA 137**

22	Myjnia lekarzy	3,5	gres
23	Sala cesarskich cięć	27,99	wykładzina PCV prądoprzewodząca
24	Boks położnej	6,39	wykładzina PCV
25	Łazienka	5,38	gres
26	Sala porodowa 1 stan.	27,73	wykładzina PCV
27	Sala porodowa 1 stan.	24	wykładzina PCV
28	Łazienka	4,77	gres
29	Sala porodowa 1 stan.	25,83	wykładzina PCV
30	Łazienka	4,21	gres
31	Noworodki obser.2st.	21,33	wykładzina PCV prądoprzewodząca
32	Śluza f-umywalkowa	8,31	gres
33	OIOM 6 st.	55,12	wykładzina prądoprzewodząca
34	Magazyn	2,3	wykładzina PCV
35	Opieka pośrednia	12,29	wykładzina prądoprzewodząca
36	śluza fart.-umywalk.	3,62	gres
37	pokój laktacyjny	13,99	wykładzina PCV
38	Sala chorych 3 os.	33,27	wykładzina PCV
39	Łazienka	4,4	gres
40	Sala chorych 3 os.	37,2	wykładzina PCV
41	Łazienka	5,83	gres
42	Sala chorych 1 os.	17,28	wykładzina PCV
43	Łazienka	4,49	gres
44	Sala chorych 1 os.	18,01	wykładzina PCV
45	Łazienka	4,46	gres
46	Sala chorych 2 os.	31,99	wykładzina PCV
47	Łazienka	4,54	gres
48	Sala chorych 3 os.	36,78	wykładzina PCV
49	Łazienka NPS	7,49	gres
50	Komunikacja	134,47	wykładzina PCV
51	Śluza fartuchowo-umywalkowa	6,52	wykładzina PCV
52	Przedśionek bloku porodowego	31,57	wykładzina PCV
	RAZEM	834,3	

VII. Rozwiązania konstrukcyjno-materiałowe

Słupy konstrukcyjne:

Brak ingerencji.

Ściany zewnętrzne:

Brak ingerencji.

Ściany wewnętrzne:

Na potrzeby przebudowy pomieszczeń dla Pododdziału Fizjologii i Patologii Noworodka należy usunąć część ścian wewnętrznych. Wewnętrzne ściany działowe projektowane z betonu komórkowego grubości 12 cm na zaprawie cementowo - wapiennej. Ściany w sanitariatach, łazienkach, oraz pomieszczeniach porządkowych wykończone glazurą do wys. minimum 210cm. Istniejąca glazura do usunięcia.

W pomieszczeniach z umywalkami, zlewami oraz wanienkami dla dzieci ściany wykończone fartuchami z płyt typu CS Polska od posadzki do wysokości sufitu podwieszonego.

Pozostałe ściany oklejone tapetą winylową np. f. Muraspec i malowane farbami emulsyjnymi. Ściany w śluzach malowane farbą lateksową.

Ściany z odpornością ogniową (szachty, wydzielenie etc.) murowane zgodnie z klasą odporności ogniowej właściwą dla wybranego materiału.

Stropy istniejące:

Brak ingerencji. Nad sufitami podwieszonymi malowanie - 1x farbą emulsyjną

Stolarka i ślusarka wewnętrzna:

Wszystkie drzwi wewnętrzne wraz z ościeżnicami na Pododdziale podlegają wymianie. Dodatkowo wymienia się troje drzwi w holu windowym na drzwi w odporności EIS30 ze względu na wymagania Ekspertyzy pożarowej.

Szczegóły wg. zestawień stolarki drzwiowej na etapie projektu wykonawczego.

Sufity:

Przewiduje się demontaż i wykonanie sufitów podwieszanych w całości oraz częściowo w przebudowywanych pomieszczeniach. Sufity podwieszane projektuje się jako pełne z płyt g-k lub systemowe o podziale modułowym 60x60. Szczegóły wg. projektu wykonawczego.

Posadzki:

Przewiduje się wymianę posadzek wraz z częściową naprawą podłoża (z ewentualnym skuciem istniejących wylewek i wykonanie nowych). W wybranych przestrzeniach oraz w pomieszczeniach sanitarnych posadzki gresowe. W pozostałych pomieszczeniach elastyczna wykładzina PCV, wielowarstwowa z przezroczystą warstwą użytkową. Odporna na działanie mikroorganizmów. W/w wykładzina powinna być dopuszczona do stosowania w budynkach użyteczności publicznej o intensywnym natężeniu ruchu np. w szkołach, szpitalach i innych obiektach służby zdrowia. Wykładziny układać z cokołem w postaci wywinięcia na ściany do wys. min. 10cm.

Szczegóły wg rys. układu posadzek na etapie projektu wykonawczego.

Wentylacja:

Wentylacja mechaniczna, nawiewno-wywiewna. Kanały wentylacyjne prowadzone powyżej sufitów podwieszanych. Przewody instalacji nawiewnej izolować zgodnie z projektem wentylacji i klimatyzacji.

Szczegóły wg projektu instalacji sanitarnych.

Instalacje:

Część istniejących instalacji do usunięcia, lub przebudowy. Przewody instalacji sanitarnych wod-kan oraz c.o. należy zabudować w sposób trwały tj. płytą GK na stelażu z profili stalowych lub prowadzić w warstwach posadzkowych. Trasy kablowe instalacji niskoprądowych prowadzić bez zabudowy (konieczność zapewnienia łatwego dostępu serwisowego). Wszystkie grzejniki należy wymienić na grzejniki higieniczne jedno lub dwupłytowe.

UWAGI:

Wszystkie materiały zastosowane w w/w zamierzeniu inwestycyjnym powinny posiadać dopuszczenie do stosowania w obiektach użyteczności publicznej i służby zdrowia.

VIII. Charakterystyka energetyczna.

Nie przewiduje się wprowadzania zmian skutkujących zmianami charakterystyki energetycznej.

IX. Wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej.

Projektowana przebudowa kondygnacji, na której zlokalizowany jest Pododdział Położniczy Fizjologii i Patologii Noworodka nie zmienia funkcji i kwalifikacji pożarowej. Projektowane zmiany zapewniają realizację zadań określonych w przepisach budowlanych i wymagań ochrony przeciwpożarowej, sprecyzowanych w „Ekspertyzie technicznej w zakresie ochrony przeciwpożarowej Centralnego Szpitala Klinicznego ZOZZ SZSZ MSWiA” z 10.214, opracowanej przez rzeczoznawcę ds. zabezpieczeń przeciwpożarowych mgr inż. Zbigniewa Abramowicza i uzgodnionej postanowieniem Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego PSP nr WZ.5595.399.3.2014 z dnia 05.02.2015.

Niezgodności wynikające ze stanu istniejącego wg Ekspertyzy:

- Na 2 piętrze bloku B występują przekroczenia o ok. 27m dopuszczalnych długości dojść ewakuacyjnych przy jednym kierunku dojścia ze wschodniej części obiektu do najbliższej klatki schodowej przy dopuszczalnych 10 m,
- W bloku B brak zastosowania rozwiązań techniczno-budowlanych, zabezpieczających przed zadymieniem poziome drogi ewakuacyjne.
- Obiekty wyposażone są w hydranty wewnętrzne 25 z węzami półsztywnymi.
- Hydranty wewnętrzne nie pokrywają swoim zasięgiem całej chronionej powierzchni stref pożarowych.
- W budynku wysokim powinny być zastosowane zawory 52.
- Budynek B wyposażony jest częściowo w system sygnalizacji pożaru.
- Budynek B nie jest wyposażony w instalację dźwiękowego systemu ostrzegawczego.
- Budynek wyposażony jest częściowo w instalację oświetlenia awaryjnego i podświetlane znaki ewakuacyjne.

- W bloku B korytarze stanowiące drogę ewakuacyjną nie są podzielone na odcinki nie dłuższe niż 50 m przy zastosowaniu przegród z drzwiami dymoszczelnymi lub innych urządzeń technicznych, zapobiegających rozprzestrzenianiu się dymu,

Wykaz niezgodności w zakresie przepisów techniczno – budowlanych i przeciwpożarowych, niemożliwych do usunięcia ze względów techniczno-ekonomicznych wg Ekspertyzy:

- Klatki schodowe nie będą oddzielone od dróg komunikacyjnych za pomocą przedsionków przeciwpożarowych.
- Poziome drogi ewakuacyjne nie będą wyposażone w rozwiązania techniczno-budowlane zabezpieczające przed zadymieniem poziomych dróg ewakuacyjnych;
- Punkty informacyjne i część Punktów Pielęgniarskich nie będą oddzielone od poziomych dróg komunikacji ogólnej ścianami o klasie odporności ogniowej EI 30;
- Szerokość użytkowa biegów i spoczników klatek schodowych w bloku B będzie wynosiła dla klatki schodowej BK2 dla biegów minimum 1,17 m, przy wymaganej szerokości minimalnej 1,40 m, dla spoczników 1,20 m z lokalnymi dodatkowymi zawężeniami przez występujące piony instalacyjne do 0,6 m na szerokości 0,3 m; przy wymaganej szerokości minimalnej 1,40 m
- W bloku B z niektórych pomieszczeń usytuowanych we wnękach korytarzy na piętrze II w strefie ZL II będzie przekroczona długość dojścia ewakuacyjnego o maksymalnie 11 m w związku z występowaniem jednego kierunku ewakuacji na odcinku do 3 m, tj. z tych wnęk do osi korytarzy
- Długości dojścia ewakuacyjnego na II piętrze ze wschodniej części bloku B wynoszą 19 m do najbliższej klatki schodowej, przy dopuszczalnej 10 m.

W celu osiągnięcia właściwego stanu zabezpieczenia przeciwpożarowego budynku Szpitala oraz celem realizacji wymagań Ekspertyzy projektuje się następujące prace, poprawiające stan bezpieczeństwa pożarowego:

- Podział budynku na strefy pożarowe o powierzchni do 2000 m², strefa pożarowa SP 19 obejmująca II piętro bloku - ZL II o powierzchni ok.1589 m²,
- Awaryjne oświetlenie ewakuacyjne na wszystkich drogach ewakuacyjnych,
- Montaż przeciwpożarowego wyłącznika prądu,
- Wyposażenie budynku w zawory hydrantowe 52, zgodnie ze wskazaniem na poszczególnych rysunkach,
- system sygnalizacji pożaru z ochroną całkowitą wraz z monitoringiem do PSP.
- instalację dźwiękowego systemu ostrzegawczego.
- drzwi zawężających korytarze w budynku po ich całkowitym otwarciu wyposażyć w samozamykacze
- Zamknięcia zabudowy wnęk na korytarzach z materiałów, co najmniej trudno zapalnych, w przypadku przechowywania w nich materiałów niepalnych, lub zamknięte drzwiami o odporności ogniowej EI 30 w przypadku składowania w nich materiałów palnych.

- podział korytarzy przegrodami z drzwiami dymoszczelnymi zapewniającymi podział na odcinki nie dłuższe niż 50 m.
- wykonanie instalacji wodociągowej przeciwpożarowej z hydrantami 25 z węzłem pólstywnym
- Wydzielenie ewakuacyjnych klatek schodowych ścianami o odporności ogniowej REI 120 oraz zamknięcia ich na wszystkich kondygnacjach drzwiami o odporności ogniowej EIS 60.
- awaryjne oświetlenie ewakuacyjne o zwiększonym natężeniu na poziomie drogi ewakuacyjnej do 5 lux.
- Wyposażenie dróg ewakuacyjnych w podświetlane znaki ewakuacyjne, w sposób zapewniający widzialność, co najmniej dwóch znaków ewakuacyjnych z każdego miejsca, w którym może znaleźć się człowiek,
- wyposażenie i wykończenie wewnątrz recepcji, punktów pielęgniarskich i punktów informacyjnych (nieoddzielonych od dróg ewakuacyjnych z materiałów i wyrobów co najmniej trudno zapalnych.
- Obudowanie holu windowego drzwiami przeciwpożarowymi o odporności ogniowej EIS 30.

X. Rodzaj i zasięg uciążliwości oraz informacja o obszarze oddziaływania obiektu.

Planowana inwestycja nie jest zaliczana do rodzaju przedsięwzięć, mogących znacząco oddziaływać na środowisko wymienionych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 10.213.1397 z dnia 12 listopada 2010 r.)

Zgodnie z art.96.1. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. nr 199, poz. 1227) rozważono wpływ przedsięwzięcia na obszar NATURA 2000 – planowana inwestycja nie ma potencjalnego znaczącego oddziaływania na ten obszar.

Uwagi końcowe:

Wszystkie użyte materiały i rozwiązania techniczne muszą posiadać aprobatę techniczną Instytutu Techniki Budowlanej, a wszystkie materiały wykończeniowe muszą mieć pozytywną ocenę Państwowego Zakładu Higieny. Wszystkie prace powinny być prowadzone zgodnie z obowiązującymi przepisami i sztuką budowlaną. W przypadkach nieprzewidzianych niniejszą dokumentacją należy wstrzymać prace i skontaktować się z osobą sprawującą nadzór budowlany, bądź z projektantami. Wszystkie wymiary ujęte w opracowaniu należy sprawdzić w naturze na etapie wykonawczym.

arch. Jarno Chmielewski

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

*Przebudowa Pododdziału Położniczego Fizjologii i Patologii
Noworodka w Klinice Ginekologii, Budynek B, II piętro
CSK MSW w Warszawie, ul. Wołoska 137*

INWESTOR:

*Centralny Szpital Kliniczny
Ministerstwa Spraw wewnętrznych
Warszawa, ul. Wołoska 137*

Opracował:

mgr inż. arch. Jarno Chmielewski
upr. bud. MA/007/16

Warszawa, 08.13.2017 r.

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

1 . INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH

- szkolenie pracowników w zakresie bhp,
- zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia
- zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi przez wyznaczone w tym celu osoby
- zasady stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego

2. ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH.

1 . 1 . Zagospodarowanie placu budowy

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

- a) ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- b) wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- c) doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody
- d) odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- e) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- f) zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- g) zapewnienia właściwej wentylacji,
- h) zapewnienia łączności telefonicznej,
- i) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5 m. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych. Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20 m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi pieszce na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów. Drogi komunikacyjne dla wózków i tacek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%. Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami

ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą. Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem. Strefa niebezpieczna, w której istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób

uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0 m. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, lecz chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym. Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- a) 3,0 m – dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 kV,
- b) 5,0 m – dla linii i napięciu znamionowym powyżej 1 kV, lecz nieprzekraczającym 15 kV,
- c) 10,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 kV, lecz nieprzekraczającym 30 kV,
- d) 15,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 kV, lecz nieprzekraczającym 110 kV,
- e) 30,0 m – dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 kV.

Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia. Okresowe kontrole stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinny być przeprowadzane, co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- a) przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- b) przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- c) przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.

W przypadkach zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w w/w instalacjach, należy sprawdzać ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy. Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowywane w książce konserwacji urządzeń. Należy zapewnić dostateczną ilość wody zdatnej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno - sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych.

Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

PRZEBUDOWA PODODDZIAŁU POŁOŻNICZEGO FIZJOLOGII I PATOLOGII NOWORODKA W KLINICE GINEKOLOGII CSK MSWiA, WARSZAWA, UL. WOŁOSKA 137

- a) 120 l – przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi silne zabrudzenie pyłami, w tym 20 l w przypadku korzystania z natrysków,
- b) 90 l – przy pracach brudzących, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytej higieny procesów technologicznych, w tym 60 l w przypadku korzystania z natrysków,
- c) 30 l – przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”.

Nieależnie od ilości wody określonej w pkt. „a”, „b”, „c” należy zapewnić, co najmniej 2,5 l na dobę na każdy metr kwadratowy powierzchni terenu poza budynkami, wymagającej polewania (tereny zielone, utwardzone ulice, place itp.)

Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych należy zapewnić:

- posiłki wydawane ze względów profilaktycznych,
- napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym prace:

- związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1 000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym:

- przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10 °C lub powyżej 25 °C.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy. Pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje. Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczno – sanitarne i socjalne – szatnie (na odzież roboczą i ochronną), umywalnie, jadalnie, suszarnie oraz ustępy. Dopuszczalne jest korzystanie z istniejących na terenie budowy pomieszczeń i urządzeń higieniczno – sanitarnych inwestora, jeżeli przewiduje to zawarta umowa.

Zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni w przypadkach, gdy na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 – pracujących. W takim przypadku, szafki na odzież powinny być dwudzielne, zapewniające możliwość przechowywania oddzielnie odzieży roboczej i własnej. W pomieszczeniach higieniczno – sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwale przytwierdzone do podłoża.

Jadalnia powinna składać się z dwóch części:

- a) jadalni właściwej, gdzie powinno przypadać co najmniej 1,10 m² powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłek,
- b) pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów oraz zmywania naczyń stołowych.

W przypadku usytuowania pomieszczeń higieniczno – sanitarnych w kontenerach dopuszcza się niższą wysokość tych pomieszczeń, tj. do 2,20 m. Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składania materiałów i wyrobów.

Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunienia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń. Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw.

Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

- a) 0,75 m - od ogrodzenia lub zabudowań,
- b) 5,00 m - od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione. Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów. Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych. Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych. W pomieszczeniach zamkniętych należy zapewnić wymianę powietrza, wynikającą z potrzeb bezpieczeństwa pracy. Wentylacja powinna działać sprawnie i zapewniać dopływ świeżego powietrza. Nie może ona powodować przeciągów, wyzębienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy.

Roboty budowlano – montażowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia obrysu stropu; brak zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu; brak zabezpieczenia otworów prowadzących na płyty balkonowe);
- przygniecenie pracownika płytą prefabrykowaną wielkowymiarową podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu żurawia budowlanego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0 m).

Roboty montażowe konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów wielkowymiarowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu oraz planu „bioz” przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych. Przebywanie osób na górnych płaszczyznach ścian, belek, słupów, ram lub kratownic oraz na dwóch niższych kondygnacjach, znajdujących się bezpośrednio pod kondygnacją, na której prowadzone są roboty montażowe, jest zabronione.

Prowadzenie montażu z elementów wielkowymiarowych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,
- przy złej widoczności o zmierzchu, w mgłę i w porze nocnej, jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami. Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i oślni osób. Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich przednim zamocowaniu w miejscu wbudowania. W czasie zakładania stężeń montażowych, wykonywania robót spawalniczych,

PRZEBUDOWA PODODDZIAŁU POŁOŻNICZEGO FIZJOLOGII I PATOLOGII NOWORODKA W KLINICE GINEKOLOGII CSK MSWiA, WARSZAWA, UL. WOŁOSKA 137

odczepiania elementów prefabrykowanych z zawiesi i betonowania styków należy stosować wyłącznie pomosty montażowe lub drabiny rozstawne.

W czasie montażu, w szczególności słupów, belek i wiązarów, należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciu i załamaniu lin. Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione. Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0 m od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości.

Balustradami powinny być zabezpieczone:

- krawędzie stropów nieobudowanych ścianami zewnętrznymi,
- pozostawione otwory w ścianach (drzwiowe, balkonowe, szybów dźwigowych).

Otwory w stropach na których prowadzone są prace lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wypadnięcia lub ogrodzić balustradą. Przemieszczanie w poziomie stanowisko pracy powinno mieć zapewnione mocowanie końcówki linki bezpieczeństwa do pomocniczej liny ochronnej lub prowadnicy poziomej, zamocowanej na wysokości około 1,50 m wzdłuż zewnętrznej strony krawędzi przejścia. Wytrzymałość i sposób zamocowania prowadnicy, powinny uwzględniać obciążenie dynamiczne spadającej osoby.

W przypadku gdy zachodzi konieczność przemieszczenia stanowiska pracy w pionie, linka bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa powinna być zamocowana do prowadnicy pionowej za pomocą urządzenia samohamującego. Długość linki bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa nie powinna być większa niż 1,50 m. Amortyzatory spadania nie są wymagane, jeżeli linki asekuracyjne są mocowane do linek urządzeń samohamujących, ograniczających wystąpienie siły dynamicznej w momencie spadania, zwłaszcza aparatów bezpieczeństwa lub pasów bezwładnościowych.

Osoby korzystające z urządzeń krzesełkowych, drabin linowych lub ruchomych podestów roboczych powinny być dodatkowo zabezpieczone przed upadkiem z wysokości za pomocą prowadnicy pionowej, zamocowanej niezależnie od lin nośnych drabiny, krzesełka lub podestu. Ponadto, należy ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane, przez co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych na wysokości powyżej 2,0 m w przypadkach, w których wymagane jest zastosowanie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

Roboty wykończeniowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),
- uderzenie spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygrodzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty wykończeniowe zewnętrzne (elewacja budynku) mogą być wykonywane przy użyciu ruchomych podestów roboczych oraz rusztowań np. „MOSTOSTAL – BAUMANN”, „BOSTA – 70”, „STALKOL”, „RR - 1/30”, „PLETTAC”, „ROCO – 1”. Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym. Osoby zatrudnione, przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy podestów roboczych powinien posiadać wymagane uprawnienia. Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań obowiązane są do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości. Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć i wygrodzić strefę niebezpieczną. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Odbiór rusztowania dokonuje się wpisem do dziennika budowy lub w protokole odbioru technicznego. W przypadku rusztowań systemowych dopuszczalne jest umieszczenie poręczy ochronnej na wysokości 1,00 m. Rusztowania z elementów metalowych powinny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną. Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych, powinny posiadać daszki ochronne i osłonę z siatek ochronnych. Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad.

Roboty wykończeniowe wewnętrzne mogą być wykonywane z rusztowań składanych typu „Warszawa” (roboty tynkarskie, montażowe, instalacyjne) oraz drabin rozstawnych (roboty malarskie). Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta. Montaż i demontaż tego typu rusztowań może być przeprowadzony tylko i wyłącznie przez osoby odpowiednio przeszkolone w zakresie jego konstrukcji, montażu i demontażu. Rusztowania tego typu powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nieprzekraczalnej 4,0 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunieniem się oraz zapewnić ich stabilność.

W pomieszczeniach, w których będą prowadzone roboty malarskie roztworami wodnymi, należy wyłączyć instalację elektryczną i stosować zasilanie, które nie będzie mogło spowodować zagrożenia prądem elektrycznym. Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

Maszyzny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy.

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu

maszyn i urządzeń technicznych:

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej łyżką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrodzenia strefy niebezpiecznej),
- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

Maszyzny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności. Maszyzny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Wykonawca, użytkujący maszyzny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczną – ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń. Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

PRZEBUDOWA PODODDZIAŁU POŁOŻNICZEGO FIZJOLOGII I PATOLOGII NOWORODKA W KLINICE GINEKOLOGII CSK MSWiA, WARSZAWA, UL. WOŁOSKA 137

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

3 . INSTRUKTAŻ PRACOWNIKÓW PRZED PRZYSTĄPIENIEM DO REALIZACJI ROBÓT SZCZEGÓLNIE NIEBEZPIECZNYCH.

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia. Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku. Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy. Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika. Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 – miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy. Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW. Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia

lub zdrowia pracowników. Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP. Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

4 ŚRODKI TECHNICZNE I ORGANIZACYJNE ZAPOBIEGAJĄCE NIEBEZPIECZEŃSTWOM WYNIKAJĄCYM Z WYKONYWANIA ROBÓT BUDOWLANYCH.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

- przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:

- a) niewłaściwa ogólna organizacja pracy
 - 1) nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
 - 2) niewłaściwe polecenia przełożonych,
 - 3) brak nadzoru,
 - 4) brak instrukcji posługiwania się czynnikiem materialnym,
 - 5) tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
 - 6) brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
 - 7) dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;
- b) niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:
 - 1) niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
 - 2) nieodpowiednie przejścia i dojścia,
 - 3) brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór

- przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:

- a) niewłaściwy stan czynnika materialnego:
 - 1) wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
 - 2) niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,
 - 3) brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
 - 4) brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
 - 5) brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
 - 6) niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw;
- b) niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego:
 - 1) zastosowanie materiałów zastępczych,
 - 2) niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych;
- c) wady materiałowe czynnika materialnego:
 - 1) ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
- d) niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego:
 - 1) nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,
 - 2) niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
 - 3) niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

PRZEBUDOWA PODODDZIAŁU POŁOŻNICZEGO FIZJOLOGII I PATOLOGII NOWORODKA W KLINICE GINEKOLOGII CSK MSWiA, WARSZAWA, UL. WOŁOSKA 137

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:
- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę. Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu).

Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

Podstawa prawna opracowania:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t. jedn. Dz.U. z 1998 r. Nr 21 poz.94 z późn.zm.)
- art.21 „a” ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2000 r. Nr 106 poz.1126 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorze technicznym (Dz.U.Nr 122 poz.1321 z późn.zm.)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 27 sierpnia 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz szczegółowego zakresu rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi (Dz.U. Nr 151 poz.1256)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie szczególnych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr62 poz. 285)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz.U.Nr 62 poz. 287)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz.U.Nr 62 poz. 288)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opiniowania projektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy oraz trybu powoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców (Dz.U.Nr 62 poz. 290)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U.Nr 60 poz. 278)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129 poz. 844 z późn.zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz.U.Nr 118 poz. 1263)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2002 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz.U.Nr 120 poz. 1021)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz.U.Nr 47 poz. 401).

Opracował:

mgr inż. arch. Jarno Chmielewski